

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE
INSTITUTI I SHËNDETIT PUBLIK

BULETINI JAVOR I SËMUNDSHMËRISË INFEKTIVE - ALERT

JAVA 04 22 – 28 Janar 2024

Për këtë periudhë, kanë raportuar 36 NJVKSH ose 100% (=36/36) e tyre

36 NJVKSH ose 100% (=36/36) e tyre kanë raportuar në platformën dixhitale SISI:

BERAT, BULQIZË, DEVOLL, DIBËR, DURRËS, ELBASAN, FIER, GJIROKASTËR, GRAMSH, HAS, KAVAJË, KOLONJË, KORÇË, KRUIJË, KUÇOVË, KUKËS, KURBIN, LEZHË, LIBRAZHD, LUSHNJE, MALLAKASTËR, M. MADHE, MAT, MIRDITË, PEQIN, PËRMET, POGRADEC, PUKË, SARANDË, SHKODËR, SKRAPAR, TEPELENË, TIRANË, TROPOJË, VLORË.

Pa raportim brenda afatit, 0 NJVKSH ose 0% (=0/36) e tyre:

NUMRI TOTAL I RASTEVE TË SINDROMAVE TË SURVEJANCËS "ALERT" NË JAVËN 04

	JAVA 04
DIARRE PA GJAK	1.162
DIARRE ME GJAK	0
INF. RESP. TE SIPËRME	10.837
INF. RESP. TE POSHTËME	5.264
RASH ME TEMPERATURË	33
VERDHEZA	0
ETHE E ZGJATUR E PASHPJEGUAR (> 3 JAVE)	0
ANOMALI KONGENITALE	0
KONJUKTIVIT AKUT TEK NEONATËT	0
Numri i Njësive Raportuese	425
% e Njësive Raportuese	96% (425/441)

Rash me temperaturë

Nga hetimi epidemiologjik dhe konsultat me mjekët e familjes, mjekun infeksionist dhe atë epidemiolog rastet e mëposhtëme nuk janë të dyshuar për fruth, rubeolë apo linë e majmunit, por për varicelë dhe dorë-këmbë-gojë:

Dibër -5 raste

Durrës – 4 raste

Fier – 3 raste

Gjirokastrë – 2 raste

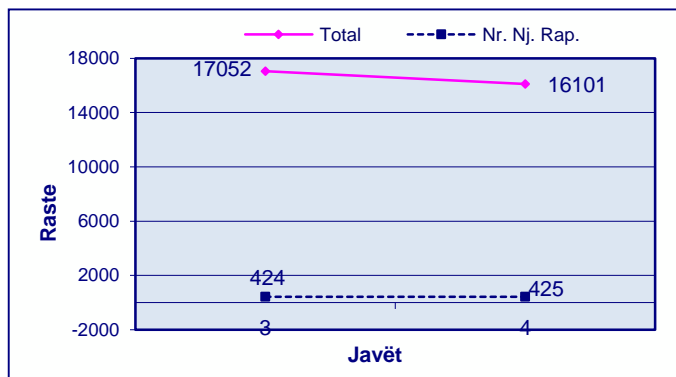
Kurbin – 2 raste

Tirane – 17 raste

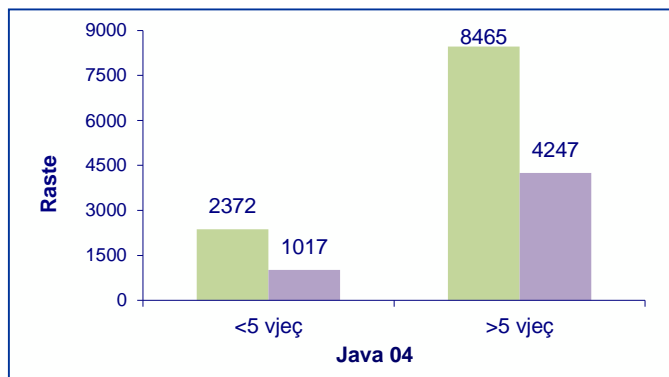

Infeksione respiratore

Trendi në kohë i Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas javëve

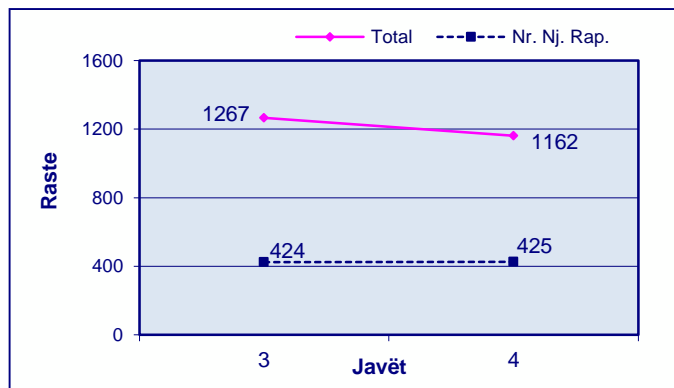
Shpërndarja e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas Grup-moshave

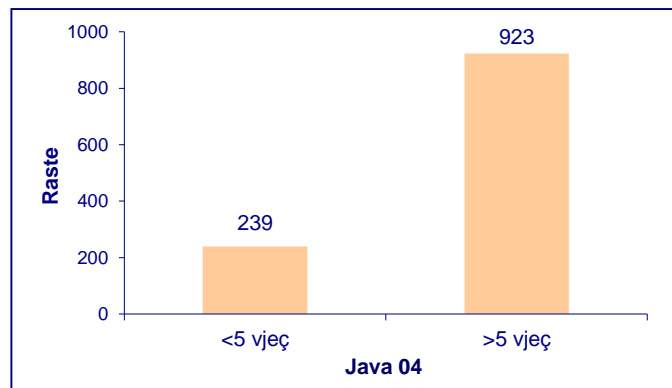
Prirja në kohë e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme paraqet rënie në javën 04 krahasuar me javën paraardhëse, java 03.

Diarre pa gjak

Trendi në kohë i Diarreve pa Gjak sipas javëve

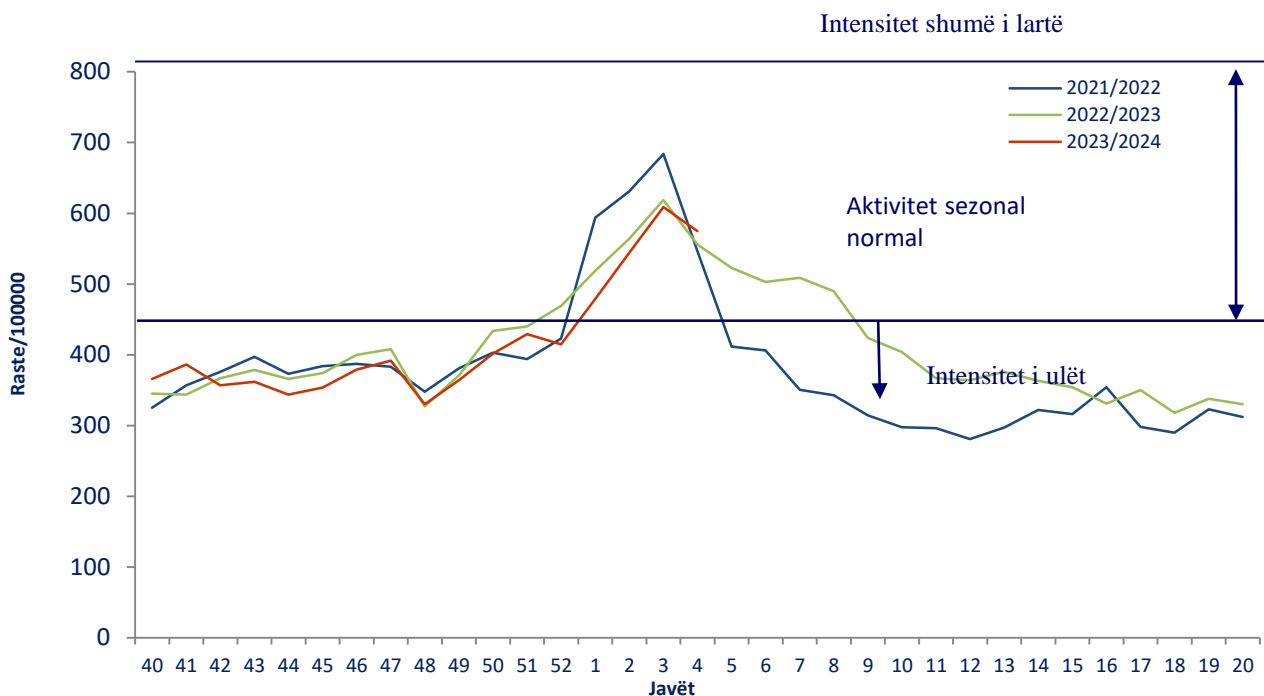

Shpërndarja e Diarreve pa Gjak sipas Grup-moshave

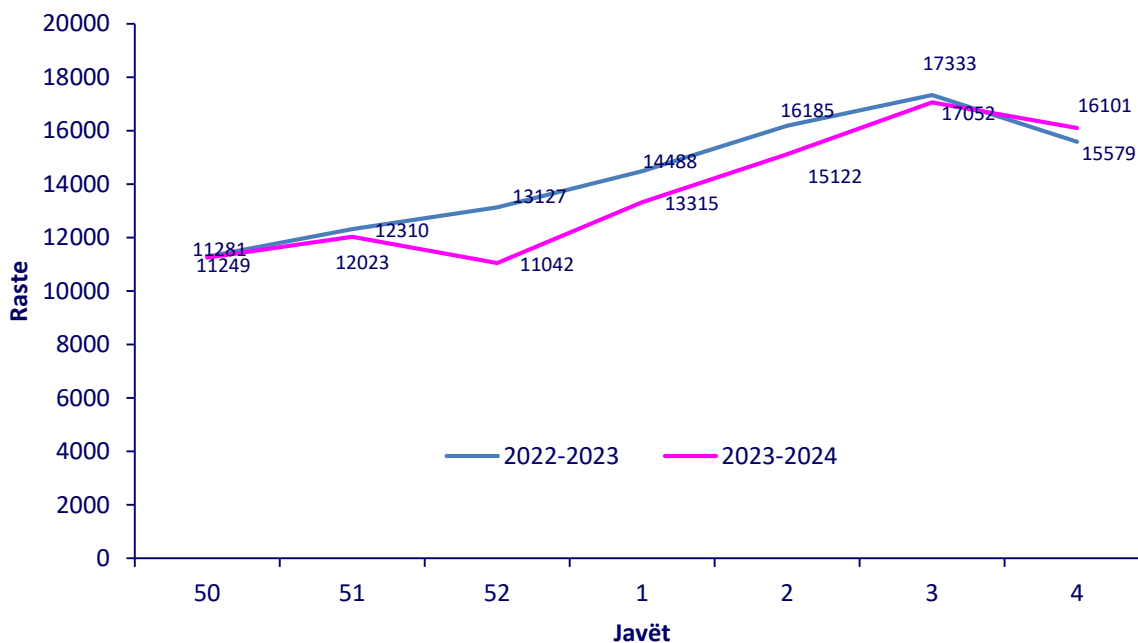

Prirja në kohë e “Diarreve pa gjak” paraqet rënie në javën 04 krahasuar me javën paraardhëse, java 03.

Krahasimi i aktivitetit të “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” sipas sezoneve (javët 40 – 20) dhe Pragu Epidemik. Raste/100.000

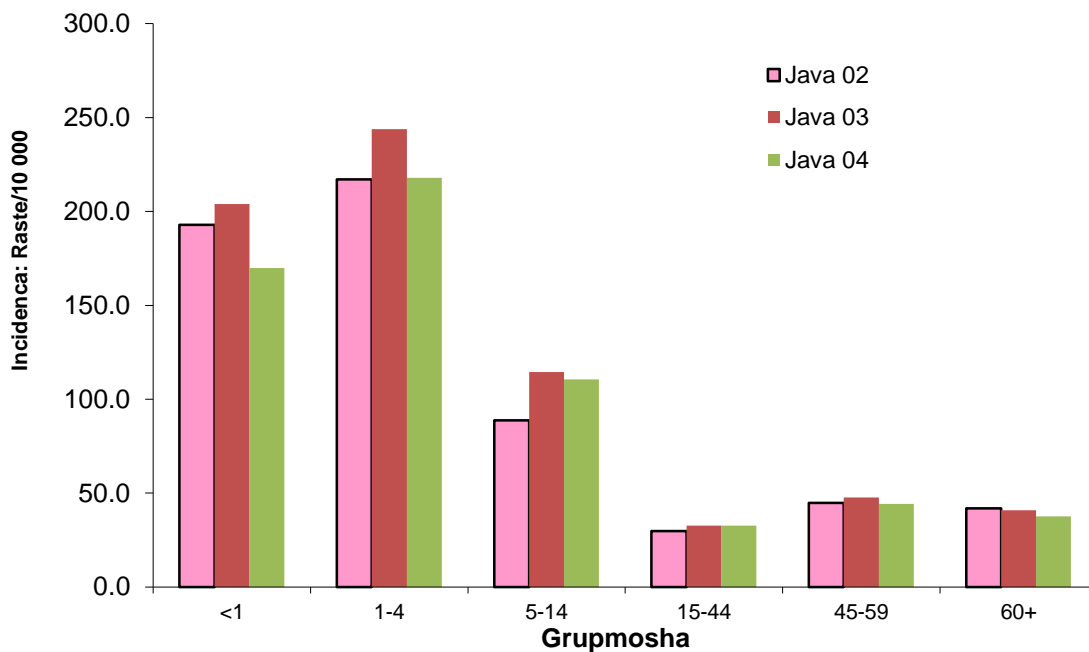

Prirja e “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” në javët 50 - 04 të sezonit 2022-2023 dhe sezonit 2023-2024. Numri i rasteve.

Në javën 04 të vitit 2024 vërehet prirje në rënie e numrit të infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme.

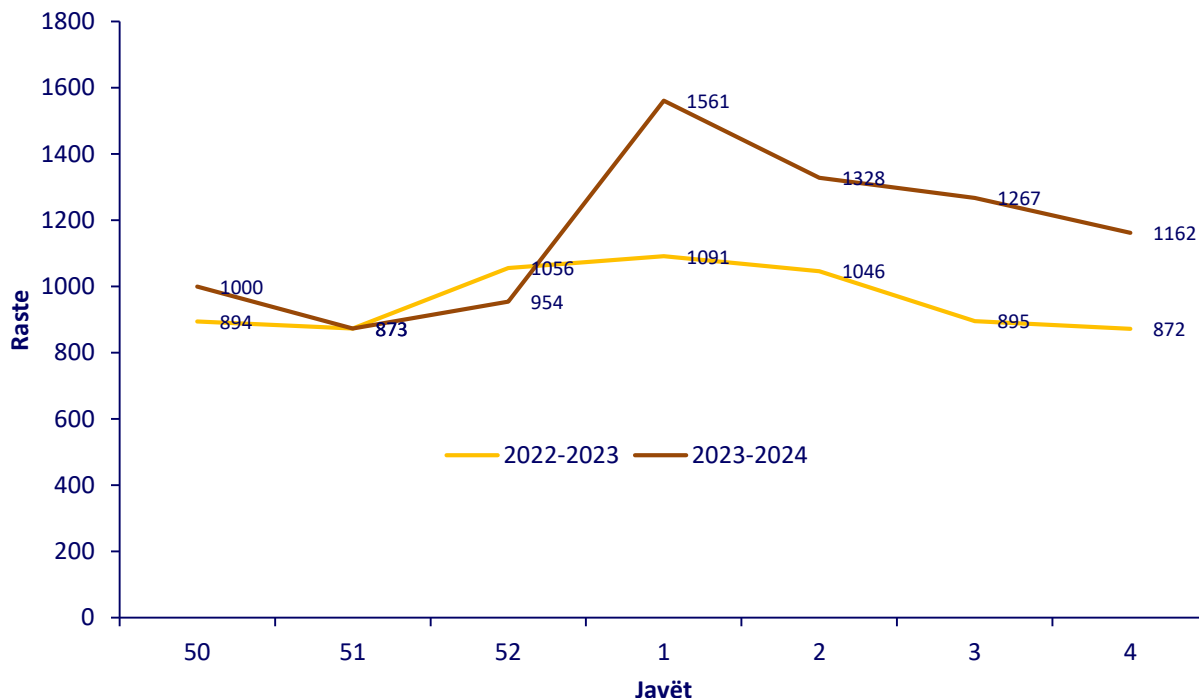
**Frekuenca e “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” sipas grupmoshës.
Incidenca (raste/10.000)**

Frekuenca e hasjes së “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” sipas NJVKSH në javën 03 dhe 04 / 2024. Incidenca (raste/10.000)

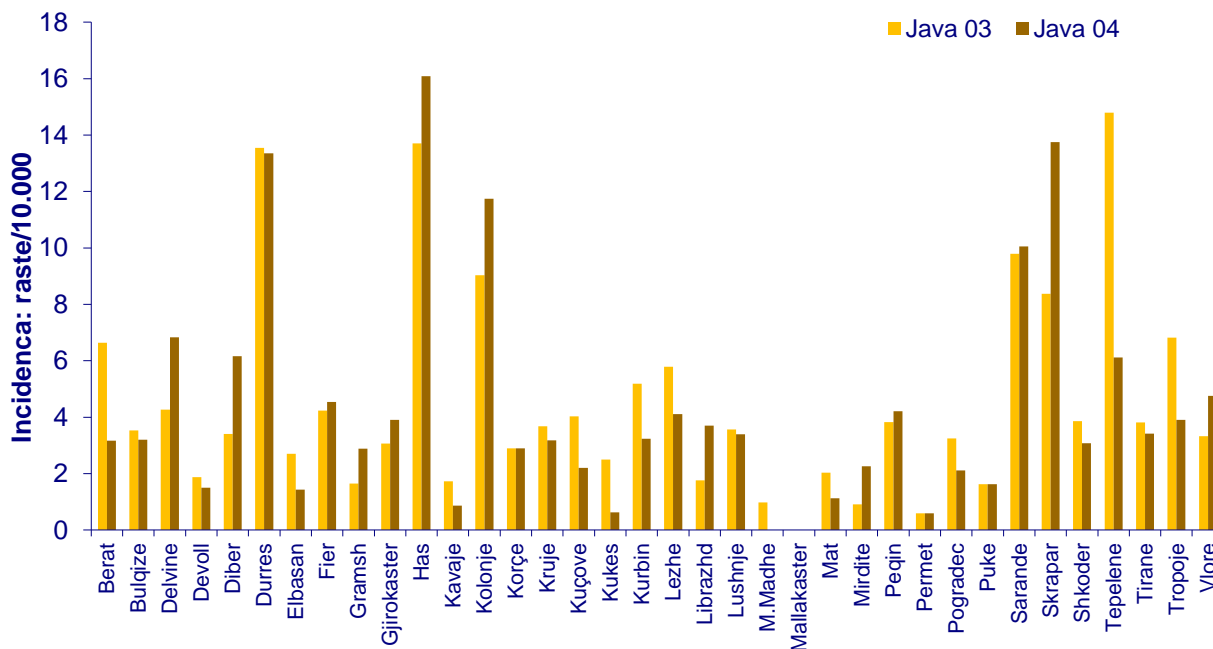

Prirja e “Diarreve pa Gjak” në javët në javët 50 - 04 të sezonit 2022-2023 dhe sezonit 2023-2024. Numri i rasteve.

Në javën 04 të vitit 2024 vërehet prirje në rënie e numrit të rasteve “Diarre pa gjak”.

Frekuenca e hasjes së “Diarreve pa gjak” sipas NJVKSH në javën 03 dhe 04 / 2024. Incidenca (raste/10.000)

Nga komunikimi me NJVKSH shumica e rasteve janë raportuar nga Urgjenca e Spitaleve dhe janë të shpërndara, pa grumbullime dhe lidhje epidemiologjike ndërmjet tyre.

Ngjarje ndërkombëtare

1. *Kolera – Monitorimi i shpërthimeve globale*

- Në dhjetor 2023, 50 540 raste të reja të kolerës, përfshirë 483 vdekje të reja, janë raportuar në mbarë botën.
- Raste të reja janë raportuar nga Afganistani, Republika Domenikane, Burundi, Kameruni, Kongo, Republika Demokratike e Kongos, Etiopia, Kenia, Malavi, Mozambiku, Somalia, Sudani, Siria, Togo, Zambia dhe Zimbabve.
- Në muajt e fundit, rastet e kolerës kanë vazhduar të raportohen në pjesët perëndimore, lindore dhe jugore të Afrikës, disa pjesë të Lindjes së Mesme, Azisë Juglindore dhe Amerikës. Rreziku i infeksionit nga kolera tek udhëtarët që vizitojnë këto vende mbetet i ulët, edhe pse importimi sporadik i rasteve në BE/EEA mbetet i mundshëm.

2. *Chikungunya dhe Dengue – Monitorimi i shpërthimeve globale*

- Në vitin 2023, rreth 500 000 raste të sëmundjes së virusit chikungunya (CHIKVD) dhe mbi 400 vdekje u raportuan në mbarë botën. Gjithsej 26 vende raportuan raste CHIKVD nga Amerika (16), Afrika (5) dhe Azia (5).
- Asnjë rast autokton i CHIKVD nuk u raportua në Evropë në vitin 2023.
- Në vitin 2023 dhe deri në fillim të dhjetorit, mbi gjashtë milionë raste dhe mbi 6 000 vdekje të lidhura me dengën ishin raportuar globalisht.
- Në vitin 2023, 128 raste autoktone/jo-udhëtime të shoqëruara me dengë u raportuan në Evropë nga Italia (82), Franca (43) dhe Spanja (3).
- Mundësia aktuale e ngjarjeve lokale të transmetimit të viruseve chikungunya dhe Dengue që ndodhin në zonat ku vektori është i pranishëm në kontinentin e BE/EEA është shumë i ulët, pasi kushtet mjedisore janë të pafavorshme për aktivitetin e vektorit dhe replikimin e virusit në vektorë.

3. *Rritje e numrit të rasteve me Zika në Tajlandë në vitin 2023*

- Pas raportimeve të mediave për një rritje të incidencës së infeksioneve me virusin Zika në Tajlandë në vitin 2023, u nis një hetim EpiPulse për të vlerësuar rritjen e mundshme të rasteve me Zika të importuara nga Tajlanda në vitin 2023.
- Gjashtë vende të BE/EEA raportuan 23 raste me fillimin, njoftimin ose ekspozimin e sëmundjes në 2023 në EpiPulse: Gjermania (10, duke përfshirë dy raste me datë fillimi në dhjetor 2022), Franca (9), Portugalia (2), Irlanda (1), Belgjika (1) dhe Greqia (0). Për më tepër, Çekia raportoi dy raste të importuara nga Tajlanda në TESSy për vitin 2023.
- Zbulimi i një numri relativisht të lartë të rasteve të importuara gjatë muajve të fundit ndoshta sinjalizon transmetimin e vazhdueshëm të virusit Zika në Tajlandë.

Vaksinimi i shpendëve kundër gripit të shpendëve shumë patogjene – Vaksinat e disponueshme dhe strategjitë e vaksinimit

Gripi i shpendëve përhapet në Evropë me vonesë pas vjeshtës së ngrohtë.

Gripi i shpendëve po përhapet me shpejtësi në Evropë, por mbërriti më vonë këtë vit pas një vjeshte të ngrohtë që vonoi migrimin e shpendëve të egër, bartësit kryesorë të virusit që çoi në ngordhjen e miliona shpendëve në vitet e fundit. Megjithëse gripi i shpendëve shumë patogjenik (HPAI), i quajtur zakonisht gripi i shpendëve, është i padëmshëm në ushqim, përhapja e tij është një shqetësim për qeveritë dhe industrinë e shpendëve për shkak të shkatërrimit që mund t'u shkaktojë tufave dhe rrezikut të transmetimit në njerëz. Bashkimi Evropian (BE) ka përjetuar një epidemi të gripit të shpendëve shumë patogjene (HPAI) në shpendët e egër dhe shtëpiak vitet e fundit. Zonat me popullsi të dendur të fermave të shpendëve janë në rrezik të veçantë të transmetimit të HPAI. Vaksinimi mund të konsiderohet si shtesë e masave të zbatuara tashmë (p.sh. mbikëqyrja, biosiguria dhe zbulimi i hershëm) për të parandaluar dhe kontrolluar përhapjen e HPAI.

Çfarë iu kërkua të bënte EFSA?

Komisioni Evropian kërkoi një përmbledhje të vaksinave të disponueshme HPAI, efikasitetin e tyre kundër viruseve që qarkullojnë aktualisht dhe një vlerësim të skemave të ndryshme të vaksinimit, për të informuar vendimet mbi strategjitë e mundshme të vaksinimit. EFSA u mandatua gjithashtu të vlerësonte masat e mbikëqyrjes dhe zbutjes së rrezikut në zonat dhe fermat e vaksinuara. Këto tema do të trajtohen në një opinion të veçantë shkencor, me finalizimin e pritur në mars 2024.

Si e kreu këtë punë EFSA?

Sipas opinionit aktual, informacioni për vaksinat e disponueshme dhe karakteristikat e tyre u mblodh nëpërmjet një kërkimi në literaturë dhe në një anketë, që u lançua nga Agjencia Evropiane e Barnave (EMA), dhe u shpërnda nga EFSA dhe Organizata Botërore për Shëndetin e Kafshëve (WOAH). Të dhënat u mblodhën gjithashtu nëpërmjet konsultimit me Laboratorin e Referencës së BE-së (EURL) dhe rrjetin e Laboratorit Kombëtar të Referencës (NRL), dhe drejtpërdrejt nga faqet e internetit të kompanive farmaceutike. Efektiviteti i strategjive të vaksinimit u stimulua duke përdorur modelimin matematik.

Të dhënat që u përdorurën ishin:

Literatura e botuar (nuk kishte kufizime në gjuhën e botimit ose vendndodhjen e studimit).

Të dhënat e anketës.

Të dhëna për popullatën e shpendëve në Francë, Itali dhe Holandë.

Të dhëna për shpërthimet e HPAI në Francë, Itali dhe Holandë.

Të dhëna për vrasjen parandaluese në Francë, Itali dhe Holandë.

Cilat ishin kufizimet/pasiguritë?

Të dhënat për efikasitetin e mbrojtjes dhe kohëzgjatjen e mbrojtjes së vaksinave të disponueshme kundër HPAI janë të pakrahasuara dhe të pakta, prandaj, përshkrimi dhe krahasimi i detajuar i këtyre vaksinave nuk është i mundur.

Pak vakcina janë testuar në specie të tjera shpendësh përveç pulave.

Studimet në terren mbi efektivitetin e vaksinimit për të ndaluar transmetimin e virusit janë të pakta.

Cilat ishin rezultatet dhe implikimet e tyre?

Rezultatet

Informacioni i përditësuar u dha për llojet dhe karakteristikat e vaksinave të disponueshme kundër HPAI. Ekziston vetëm një vaksinë e autorizuar kundër HPAI te pulat në BE.

Janë dhënë njohuri mbi strategjitë e ndryshme të vaksinimit për kontrollin e HPAI në shpendët, d.m.th., vaksinimi mbrojtës emergjent në zonat përreth një shpërthimi të HPAI dhe vaksinimi parandalues në zonat dhe fermat ku infeksioni nuk është ende i pranishëm. Janë dhënë rekomandime për studime të ardhshme shkencore mbi vaksinat HPAI.

Implikimet

Këshillat shkencore të EFSA për vaksinat dhe strategjitë e vaksinimit të HPAI do të informojnë politikëbërësit dhe menaxherët të Shteteve Anëtare të BE-së për strategjitë e mundshme të parandalimit dhe kontrollit për HPAI-n, duke mundësuar kështu vendime për informimin, parandalimin dhe kontrollin e shpërthimit të HPAI. Këshilla nga EFSA mund të udhëzojnë zhvillimin dhe përdorimin e ardhshëm të vaksinave kundër HPAI

Cilat janë rekomandimet kryesore?

Rekomandime për politikëbërësit për menaxhimin e riskut:

Vaksinimi parandalues është strategjia optimale e vaksinimit për të minimizuar numrin e shpërthimeve dhe kohëzgjatjen e epidemisë, dhe duhet të kryhet në speciet më të ndjeshme dhe

infektive të shpendëve në zonat me rrezik të lartë transmetimi. Administrimi i shumëfishtë (p.sh. vaksinat përforcuese) mund të përdoren për të rritur mbrojtjen. Në rast shpërthimi, rekomandohet vaksinimi mbrojtës emergjent në një rreze prej 3 km të shpërthimit në zonat me rrezik të lartë transmetimi.

Efikasiteti i vaksinës duhet të monitorohet për të gjitha strategjitë e vaksinimit.

Vaksinimi duhet të plotësojë dhe jo të zëvendësojë masat e tjera parandaluese dhe kontrolluese të tilla, si monitorimi i infeksionit të zogjtë, zbulimi i hershëm dhe siguria biologjike, si dhe rekomandohet si pjesë e një qasjeje të integruar të kontrollit të sëmundjes.

Rekomandime për komunitetin hulumtues:

Opinionet shkencorë përfshijnë rekomandime për studime të ardhshme shkencore mbi vaksinat HPAI në lidhje me llojet e vaksinave që do të zhvillohen dhe për cilat specie shpendësh, aspektet e vaksinave që duhet të hulumtohen dhe llojin e studimeve që duhet të kryhen.